

Nota

Programma van maatregelen

NINOVE LIETERSBERG (prov. Oost-Vlaanderen)

Auteur: Natascha DERWEDUWEN

Projectcode: 2022A258

Data uitvoering onderzoek:	14/02/2022
Relevante termen thesauri:	proefsleuvenonderzoek, Ninove, Nieuwe/Nieuwste tijd, leem
Alle betrokken actoren:	Natascha Derweduwen (erkend archeoloog, veldwerkleider), Laure Meesen (Archeoloog), Pierre Legrand (aardkundige), Siel Leemans (projectleider)
Betrokken personen buiten het project:	/

1. Inleiding

Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Ninove Lietersberg, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Deze archeologienota werd in 2021 door Studiebureau Archeologie opgemaakt.

In het kader van deze archeologienota werd een bureauonderzoek uitgevoerd. Tijdens dit bureauonderzoek werd het onderzoeksgebied geografisch, geologisch, historisch en archeologisch gesitueerd aan de hand van reeds bestaande bronnen.

Op het projectgebied zelf is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Omwille van de intense erosie op de leemgronden geldt een lage verwachting voor wat betreft de aanwezigheid van (in situ bewaarde) vindplaatsen uit de steentijd. Wat de latere perioden betreft, kan er nog geen verwachting voor een bepaalde periode worden opgesteld, gezien er in de omgeving nog nauwelijks archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Historische kaarten uit de 18de en 19de eeuw tonen het gebied als weiland. Wel werden in de omgeving resten uit de metaaltijden en Romeinse periode aangetroffen, waardoor de verwachting voor deze periodes iets hoger wordt ingeschat.

Momenteel is het plangebied nog steeds in gebruik als weiland en is aan de hand van afsluitingen opgedeeld in meerdere weides. De geplande werken omvatten de verkaveling van het terrein in 9 bouwloten voor halfopen bebouwing.

Door de impact van deze werken zal mogelijk een aanzienlijk deel van het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief vernietigd worden. De precieze bodemopbouw is niet gekend. Al deze elementen samen maken dat het plangebied een zekere archeologische waarde kan hebben en dat de gegevens van een archeologisch onderzoek kunnen leiden tot een kennisvermeerdering over de al dan niet aanwezige menselijke activiteiten op het terrein en de omliggende gebieden in het verleden. Om het archeologisch potentieel en eventuele bodemverstoring in te schatten wordt voorgesteld om een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren. Dit verder onderzoek werd op 14 februari 2022 uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

2. Gemotiveerd advies

2.1. Volledigheid van het vooronderzoek

Er waren geen afwijkingen ten opzichte van het vooropgestelde proefsleuvenplan uit het programma van maatregelen¹.

In totaal werden 4 parallelle sleuven aangelegd met een noordwest-zuidoost oriëntatie. De oppervlakte van het onderzoeksgebied geplande werken bedraagt 4619m². In totaal werd 556m² aan sleuven en kijkvensters aangelegd, goed voor zo'n 12% van het terrein dat hiermee onderzocht werd.

2.2. Aanwezigheid van een archeologische site

Op het terrein werden 4 sleuven aangelegd met een NW-ZO oriëntatie. Binnen het plangebied werd een kuil uit de Nieuwe/Nieuwste tijd aangetroffen, alsook enkele recente paalgaten te linken aan de afsluiting en een windval. Er werden geen vondsten aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

Op basis van de profielen en de hoogtekkaart is te zien dat het terrein afhelt richting het westen. Bovenaan de helling werd een Aa1-profiel geregistreerd terwijl onderaan de helling Acp-gronden gekarteerd worden. Het archeologisch niveau fluctueert tussen +48,10 en +44,33m TAW.

De prospectie met ingreep in de bodem toonde geen relevante archeologische sporen aan. Hieruit blijkt dat het terrein langdurig in gebruik was als weiland en dit tot op heden. Het potentieel tot kennisvermeerdering van de waargenomen archeologische sporen wordt als dermate laag ingeschat dat een vervolgonderzoek niet wordt geadviseerd.

2.3. Waardering van de archeologische site

Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat zich geen archeologische site bevindt binnen het door proefsleuven onderzochte deel van het plangebied.

2.4. Impactbepaling

De werken zullen de bodem danig verstoren. Aangezien er geen archeologische site aanwezig is, heeft dit geen impact op het archeologisch erfgoed.

¹ De Raymaeker A. & Van Roy J. 2021b.

2.5. Bepaling van de maatregelen

Als gevolg van de afwezigheid van een archeologische site dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden. Wel dient gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed².

² Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.